

FEDERALE OVERHEIDSDIENST ECONOMIE,
K.M.O., MIDDENSTAND EN ENERGIE

[C – 2023/47922]

14 DECEMBER 2023. — Koninklijk besluit tot vaststelling van de vereisten die van toepassing zijn op de vergelijkingsinstrumenten van het aanbod van de leveranciers van elektriciteit voor de toekenning van een vertrouwensmerk en tot vaststelling van de toekenningsprocedure

FILIP, Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groet.

Gelet op de Grondwet, artikel 108;

Gelet op de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, artikel 18, § 12, ingevoegd bij de wet van 23 oktober 2022;

Gelet op het advies van de Inspecteur van Financiën, gegeven op 18 september 2023;

Gelet op het advies van de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas, gegeven op 14 september 2023;

Gelet op de regelgevingsimpactanalyse uitgevoerd overeenkomstig de artikelen 6 en 7 van de wet van 15 december 2013 houdende diverse bepalingen inzake administratieve vereenvoudiging;

Gelet op het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit, gegeven op 14 september 2023;

Gelet op advies 74.508/3 van de Raad van State, gegeven op 30 oktober 2023, met toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Op de voordracht van de Minister van Energie,

Hebben Wij besloten en besluiten Wij :

HOOFDSTUK 1. — *Definities*

Artikel 1. Onderhavig besluit zet de vereisten van artikel 14, § 1 van richtlijn 2019/944 (EU) van 5 juni 2019 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en tot wijziging van Richtlijn 2012/27/EU om.

Art. 2. § 1. De definities vervat in artikel 2 van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, zijn van toepassing op dit besluit.

§ 2. Voor de toepassing van dit besluit gelden de volgende definities:

1° dienstverlener: een natuurlijke persoon of rechtspersoon naar publiek of privaat recht, die een online vergelijkingsdienst van aanbiedingen van elektriciteitsleveranciers aanbiedt;

2° vergelijkingsinstrument: een dienst die beschikbaar wordt gesteld op het internet (via een website of een mobiele applicatie) om elektriciteitsprijzen te vergelijken op basis van verschillende parameters;

3° gebruiker: een huishoudelijke afnemer of kmo zoals gedefinieerd in de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt.

HOOFDSTUK 2. — *Voorwaarden voor de toekenning van een vertrouwenslabel*

Art. 3. In dit besluit worden de vereisten vastgesteld waaraan een vergelijkingsinstrument van de offertes van elektriciteitsleveranciers moet voldoen voor de toekenning van een vertrouwensmerk en worden de voorwaarden en de procedure uiteengezet voor de toekenning, de schorsing en de intrekking van het vertrouwensmerk door de commissie aan de dienstverlener die daarom verzoekt.

Dit besluit dekt enkel de vergelijking van de offertes van de elektriciteitsleveranciers.

Art. 4. Slechts een vergelijkingsinstrument dat voldoet aan de vereisten vervat in de artikelen 5 tot en met 16 en dat daarvoor een aanvraag doet, kan een vertrouwensmerk voor de vergelijking van de offertes van elektriciteitsleveranciers verkrijgen.

Afdeling 1. — Algemeen

Art. 5. § 1. Het vergelijkingsinstrument wordt als onafhankelijk beschouwd als het aan de volgende cumulatieve voorwaarden voldoet:

1° het vergelijkingsinstrument is geen eigendom van en wordt niet beheerd door een elektriciteitsleverancier;

2° het vergelijkingsinstrument wordt niet gefinancierd door een elektriciteitsleverancier of een bedrijf dat verbonden of geassocieerd is met deze laatste;

3° de leden van het beheersorgaan en/of het personeel van het vergelijkingsinstrument bekleeden geen functie bij een elektriciteitsleverancier of bij een daarmee verbonden of geassocieerde onderneming.

§ 2. Het vergelijkingsinstrument biedt onpartijdige informatie. Het bevoordeelt of benadeelt geen enkele leverancier bij het verstrekken van informatie en het presenteren van gegevens.

Art. 6. Het vergelijkingsinstrument geeft duidelijk de volgende informatie weer:

1° de identiteit van de eigenaars en van de natuurlijke of rechtspersoon die het beheert en controleert: naam, adres, ondernemingsnummer

2° contactgegevens: postadres, telefoonnummer en/of e-mailadres;

3° het bedrijfsmodel en/of financieringsmiddelen. In voorkomend geval, vermeldt het op haar website de elektriciteitsleveranciers met wie het overeenkomsten heeft gesloten die voorzien in een commissievergoeding bij het aanbrenge van nieuwe klantgegevens of nieuwe klantcontracten. Deze informatie wordt aan de gebruiker meegedeeld voordat de resultaten van de vergelijking worden weergegeven.

Art. 7. § 1. Het vergelijkingsinstrument hanteert duidelijke en objectieve criteria op basis waarvan de vergelijking wordt gemaakt en publiceert deze op haar website. Indien het vergelijkingsinstrument de gebruiker andere diensten aanbiedt, dan hanteert het duidelijke en objectieve criteria en publiceert ze deze op haar website.

Deze diensten omvatten onder andere:

1° de prijsvergelijking voor elektriciteit, ook voor contracten op basis van een dynamische elektriciteitsprijs;

2° de vergelijking met de mogelijkheid om van leverancier te veranderen door de leverancier zelf op basis van de resultaten van de vergelijking;

3° het organiseren van een groepsaankoop;

4° de vergelijking vergezeld van een mandaatovereenkomst om van leverancier te veranderen als besparingen mogelijk zijn;

5° de analyse van individuele contracten om ze te kunnen vergelijken.

§ 2. Elke verandering in de diensten die het vergelijkingsinstrument aan de gebruiker biedt, wordt onmiddellijk aan de commissie gemeld.

Art. 8. § 1. Het vergelijkingsinstrument vermeldt en legt uit welke methodologie is gebruikt om tot de resultatenlijst te komen.

Het geeft duidelijk aan met welk productaanbod rekening is gehouden als niet alle producten van alle leveranciers worden weergegeven.

§ 2. Reclame en/of gesponsorde producten zijn duidelijk herkenbaar en worden van de resultatenlijst gescheiden.

Art. 9. § 1. De gebruiker ontvangt duidelijke informatie over de inhoud van de korting en het tijdstip waarop deze in de facturering wordt opgenomen.

§ 2. Kortingen worden berekend op jaarbasis en worden voor alle producten in de resultatenlijst op een coherente manier weergegeven:

1° voor de voorstelling en de berekening van de geraamde kost met kortingen wordt de verrekende korting apart vermeld in de details van de berekening, met een toelichting van de voorwaarden;

2° voor de voorstelling en de berekening van de geraamde kost zonder de kortingen worden de berekende kortingen apart vermeld in de details van de berekening, met een toelichting van de voorwaarden.

§ 3. Kortingen die worden toegekend aan een beperkt aantal klanten kunnen niet verrekend worden.

§ 4. Een korting die wordt toegekend voor lidmaatschap van een vereniging of een organisatie kan niet verrekend worden als het online vergelijkingsinstrument niet kan controleren of de gebruiker voldoet aan de lidmaatschapsvoorwaarden.

§ 5. Niet-monetaire kortingen zoals geschenken, bonuspunten, kortingen op de aankoop van andere producten kunnen niet verrekend worden.

Art. 10. § 1. Het vergelijkingsinstrument verstrekt in duidelijke en ondubbelzinnige bewoordingen objectieve informatie over haar dienst en over de verschillende keuzemogelijkheden.

Bij een prijsvergelijking wordt de gebruiker om de volgende informatie gevraagd:

1° gaat het om een prijsvergelijking voor gas, voor elektriciteit of voor beide soorten energie;

2° de minimale parameters die worden gebruikt om de geschatte kosten te berekenen (momenteel: geschat verbruik, postcode, meter-type, componenten die het netwerktarief bepalen en componenten die de afname bepalen);

3° indien de gebruiker niet over de verbruiksgegevens beschikt: essentiële gegevens over het elektriciteitsverbruik (bijvoorbeeld verwarming met elektriciteit via een exclusief nachtcircuit of een warmtepomp, gebruik van een elektrisch voertuig, aanwezigheid van een fotovoltaïsche installatie of een thuisbatterij), het type woning en de gezinssamenstelling.

§ 2. De gebruiker kan niet gedwongen worden om een optie te kiezen waarvan hij de draagwijdte niet kent.

Als er filters worden toegepast op de resultatenlijst, dan worden alleen de producten weergegeven die overeenkomen met deze filters.

§ 3. Als een optie in het vergelijkingsinstrument vooraf is aangevinkt, dan is deze keuze zichtbaar voor de gebruiker zodat hij die kan wijzigen.

Art. 11. § 1. Prijsvergelijkingen worden gemaakt op basis van de informatie die op dat moment op de markt beschikbaar is. Als een prijsvergelijking wordt uitgevoerd voor een periode T, mag de resultatenlijst alleen tariefkaarten voor deze periode T bevatten.

§ 2. Een prijsvergelijking bevat informatie over alle belangrijke kenmerken van het aanbod en ten minste de volgende elementen:

- 1° de naam van de leverancier en van het product;
- 2° het type product: tegen vaste prijs, tegen variabele of dynamische prijs;
- 3° de aan- of afwezigheid van gebundelde producten;
- 4° de looptijd van het contract;
- 5° de uiterste startdatum van de levering;
- 6° de voorwaarden voor de beëindiging van het contract;
- 7° de betalingswijzen;
- 8° de specifieke kenmerken van het product zoals het aanbieden van online diensten, de mogelijkheid om energie te delen, de facturering van toeslagen voor fotovoltaïsche installaties.;
- 9° de gedetailleerde informatie over de kenmerken en de voorwaarden van de kortingen.

§ 3. De potentiële besparingen voor de gebruiker kunnen alleen worden weergegeven als een vergelijking wordt gemaakt op basis van het huidige contract van de gebruiker en van het aanbod dat beschikbaar is op de datum van de prijsvergelijking.

§ 4. Als het vergelijkingsinstrument nieuwe diensten kan vergelijken, zoals aggregatie of gebundelde producten, moet het voldoen aan alle vereisten die in dit besluit zijn opgenomen.

Art. 12. De resultaten van een prijsvergelijking worden duidelijk weergegeven en de geraamde kost wordt uitgedrukt in euro/jaar, in euro/maand of in euro(centen) per kWh. De geraamde jaarlijkse kost wordt inclusief btw getoond voor huishoudelijke afnemers en exclusief btw voor de kmo's.

Art. 13. De geraamde jaarlijkse kost omvat alle elementen die op de factuur van de gebruiker vermeld worden.

De gedetailleerde berekening van de geraamde kost wordt in de volgende categorieën onderverdeeld:

- 1 de energiekost: deze categorie omvat in het bijzonder:
 - a) de kosten met betrekking tot groene stroom, indien afzonderlijk vermeld;
 - b) de kosten met betrekking tot warmtekrachtkoppeling;
- 2° de kosten inzake het gebruik van de netten, opgesplitst in transmissie en distributie;
- 3° de heffingen geïnd door alle overheidsinstanties;
- 4° de kortingen.

Art. 14. Het vergelijkingsinstrument bevat een procedure voor de behandeling van meldingen door de gebruikers betreffende niet-correcte informatie op de gepubliceerde offertes.

In het kader van de verwerkingen van deze meldingen vermeldt het vergelijkingsinstrument minstens één contactadres, biedt het de mogelijkheid om de melding online te doen en geeft het een redelijke termijn aan waarbinnen deze zal worden behandeld.

Het vergelijkingsinstrument vermeldt op haar website duidelijk dat de gebruikers zich tot de commissie kunnen richten in geval van aanhoudende onenigheid met de dienstverlener die het vergelijkingsinstrument aanbiedt.

Art. 15. § 1. Het vergelijkingsinstrument voert vergelijkingen uit waarbij de opgevraagde persoonsgegevens van de gebruiker beperkt blijven tot de gegevens die strikt noodzakelijk zijn voor de vergelijking desgevallend voor de procedure voor de melding van niet-correcte informatie overeenkomstig artikel 14.

Het vergelijkingsinstrument verwerkt volgende categorieën persoonsgegevens:

1° de persoonlijke identificatiegegevens zoals bedoeld in artikel 10 § 1, 2e lid, 2° en 3°;

2° de gezinssamenstelling

De persoonsgegevens van de gebruikers die natuurlijke personen zijn worden verwerkt in overeenstemming met de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG.

§ 2. De verwerking en het bewaren van persoonsgegevens blijven beperkt tot duur die noodzakelijk is voor de verwezenlijking van met de verwerking van de persoonsgegevens nagestreefde doelstelling en niet langer dan:

1° voor de persoonsgegevens overgemaakt in het kader van een prijsvergelijking, zoals bedoeld in artikel 10, § 1, tweede lid, 2° en 3° het moment van weergave aan de gebruiker van de vergelijking door het vergelijkingsinstrument.

2° voor de persoonsgegevens ingediend in het kader van een procedure voor de melding van niet-correcte informatie zoals bedoeld in artikel 14 het moment waarop deze procedure beëindigd wordt.

Afdeling 2. — Berekening van de geraamde jaarlijkse kost van contracten met variabele en dynamische prijzen

Art. 16. De prijsvergelijking is gebaseerd op de geraamde jaarlijkse kost. De geraamde energiekost van producten met een variabele en een dynamische prijs worden berekend op basis van de toekomstige waarde van de gebruikte indexeringsparameters.

HOOFDSTUK 3. — Procedure voor de toekenning van het vertrouwensmerk

Art. 17. Elke dienstverlener die gevestigd is in één van de staten die behoren tot de Europese Economische Ruimte kan een aanvraag voor de toekenning van het vertrouwensmerk indienen.

Art. 18. Elke aanvraag tot toekenning van het vertrouwensmerk wordt per e-mail bij de commissie ingediend.

Elke elektronische communicatie wordt geacht te zijn ontvangen op de werkdag volgend op de verzending ervan.

Art. 19. Op straffe van niet-ontvankelijkheid bevat het dossier dat bij de aanvraag voor de toekenning van het vertrouwensmerk is gevoegd ten minste het volgende:

1° een verklaring op erewoord met betrekking tot de onafhankelijkheid van de dienstverlener, inclusief een overzicht van alle aandeelhouders;

2° een verslag over de overeenstemming van het vergelijkingsinstrument met de vereisten van de artikelen 5 tot 16.

Art. 20. Binnen de dertig dagen na ontvangst van de aanvraag stuurt de commissie per e-mail een ontvangstbevestiging aan de dienstverlener. In voorkomend geval verzoekt de commissie de dienstverlener om haar de ontbrekende documenten of de aanvullende toelichtingen te verstrekken binnen de zestig dagen na ontvangst van de e-mail waarin dit wordt meegedeeld.

Als de dienstverlener na afloop van deze termijn de ontbrekende documenten of de aanvullende toelichtingen nog steeds niet heeft verstrekt, dan wordt de aanvraag afgewezen.

Art. 21. § 1. Binnen de zestig dagen na ontvangst van de aanvraag of, in voorkomend geval, van de ontbrekende documenten of aanvullende toelichtingen, stuurt de commissie haar toekenningsbeslissing of haar ontwerpbeslissing tot weigering van de toekenning van het vertrouwensmerk via e-mail naar de dienstverlener.

Deze termijn van zestig dagen kan door de commissie worden verlengd met een door haar te bepalen periode indien zij meer informatie nodig heeft of indien de complexiteit van het dossier dit vereist.

§ 2. In haar ontwerp tot weigering geeft de commissie op een met redenen omklede wijze aan welke elementen de dienstverlener moet wijzigen om het vertrouwensmerk toegekend te krijgen en legt ze een redelijke termijn vast voor de naleving ervan.

De dienstverlener kan de commissie binnen de dertig dagen na ontvangst van de ontwerpbeslissing tot weigering zijn bezwaren hierover meedelen.

De dienstverlener wordt op zijn verzoek binnen de dertig dagen na ontvangst van de ontwerpbeslissing tot weigering door de commissie gehoord.

§ 3. De commissie stelt de dienstverlener binnen een redelijke termijn na ontvangst van de bezwaren van de dienstverlener in kennis van haar besluit om het vertrouwensmerk toe te kennen of te weigeren.

Art. 22. Het vertrouwensmerk wordt voor een periode van twee jaar aan het vergelijkingsinstrument toegekend. Het vergelijkingsinstrument heeft het recht om het vertrouwensmerk te gebruiken vanaf de datum van de toekenningsbeslissing van de commissie.

Het vertrouwensmerk wordt per e-mail naar de dienstverlener gestuurd zodra het door de commissie is toegekend.

Art. 23. De dienstverlener stelt de commissie onverwijld in kennis van elke wijziging die gevolgen kan hebben voor de naleving van de in de artikelen 5 tot 16 bedoelde vereisten, alsook van elke wijziging van zijn statuten.

*HOOFDSTUK 4. — Verlenging, schorsing, herziening
en intrekking van het vertrouwensmerk*

Art. 24. De dienstverlener die de toekenning van het merk wenst te verlengen dient binnen de zestig dagen vóór de vervaldatum van het vertrouwensmerk een nieuwe aanvraag in overeenkomstig de in hoofdstuk 3 beschreven procedure.

Art. 25. De commissie houdt toezicht op de naleving van de bepalingen van dit besluit.

De commissie kan van de dienstverlener verlangen dat hij haar alle informatie verstrekt die nodig is om na te gaan of de vereisten van dit besluit worden nageleefd en kan een bindende antwoordtermijn vaststellen.

Art. 26. § 1. Wanneer de commissie vaststelt dat een of meer bepalingen van dit besluit zijn geschonden, stuurt zij de betrokken dienstverlener een verzoek om dit onverwijld te verhelpen.

Zij kan de dienstverlener verzoeken om de corrigerende maatregelen die zij hiertoe van plan is te nemen uit te leggen en haar een tijdschema voor de uitvoering ervan mee te delen.

§ 2. Indien de voorgestelde maatregelen inhoudelijk of wat het tijdschema voor de uitvoering betreft ontoereikend zijn, kan de commissie de toekenning van het vertrouwensmerk aan de dienstverlener schorsen voor een periode die zij vaststelt en zij motiveert haar beslissing.

Tijdens de schorsingsperiode is het de dienstverlener niet toegestaan het vertrouwensmerk op geen enkele manier te gebruiken of ernaar te verwijzen, noch uitdrukkelijk, noch impliciet, noch rechtstreeks, noch via kanalen beheerd door derden.

§ 3. De commissie heft de schorsing op wanneer de dienstverlener aantoont dat de passende corrigerende maatregelen zijn genomen.

Art. 27. § 1. Behoudens rechtvaardiging kan de commissie in de volgende gevallen het vertrouwensmerk van een dienstverlener intrekken:

1° in geval van ernstige of onherstelbare inbreuken;

2° indien een schorsing is opgelegd en de vastgestelde geschonden bepaling aan het einde van de schorsingsperiode niet volledig is opgelost.

Tenzij de commissie voor het einde van de periode anders beslist, wordt de schorsing van rechtswege met een nieuwe periode van zes maanden verlengd.

§ 2. Alvorens de schorsing of intrekking van het vertrouwensmerk op te leggen, nodigt de commissie de betrokken dienstverlener uit voor een hoorzitting, waarop deze, desgewenst bijgestaan door een raadsman, haar verdediging kan voeren met betrekking tot de tekortkomingen die de commissie haar ten laste legt in haar beslissing tot schorsing in overeenstemming met artikel 26, § 2, 1e lid.

Art. 28. De schorsingen en intrekkingen worden van kracht twee dagen na kennisgeving van de beslissing door de commissie.

Art. 29. De minister bevoegd voor Energie is belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te Brussel, 14 december 2023.

FILIP

Van Koningswege :

De Minister van Energie,
T. VAN DER STRAETEN

